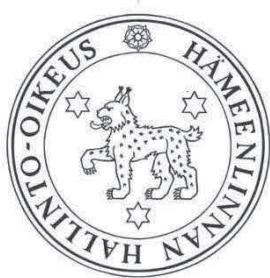

5.3.2026

Dnro 715/03.04.04.04.10/2024

Asia

Kunnallisasiaa koskeva valitus

Valittajat

[REDACTED] ja [REDACTED], molemmat Lahdesta

Päätös, josta valitetaan

Lahden kaupunginhallituksen päätös 4.3.2024 § 96

Asian käsittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallitus on, siltä osin kuin nyt on kysymys, 18.12.2023 (§ 444) päättänyt tehdä 2,8 miljoonan euron sijoituksen perustettavan Tapahtuma Lahti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Kaupunginhallitus on päättänyt panna päätöksen täytäntöön heti.

Päätöksen perustelujen mukaan tarkoituksena on, että uuteen yhtiöön siirretään uudistunut KOKO Lahti Oy:n liiketoiminta ja mahdollisesti muita toimintoja. Yhtiö tavoittelee pitkällä aikavälillä konsernin keskimääräistä tuottoa suurempaa tuottoa ja lyhyellä sekä keskipitkällä aikavälillä konsernin keskimääräistä tuottoa. Päätöksen liitteenä on ollut muiden asiakirjojen ohella asiakirja otsikolla ”Kilpailuneutraliteetin, valtiontukien ja kuntalain 129 §:n arvioinnit”.

[REDACTED] ja [REDACTED] ovat oikaisuvaatimuksessaan vaatineet päätöksen kumoamista.

Kaupunginhallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Päätöksen perusteluissa on esitetty muun ohella, että toimenpiteet voivat olla valtiontukea, kun tuensaaja on toimija, jolla on taloudellista toimintaa. Perustettavalla yhtiöllä ei ole liiketoimintaa eikä se harjoita taloudellista toimintaa. Yhtiön perustamiseen ei liity kiellettyä valtiontukea vaan perustettavan yhtiön alkupääoma tulee asettaa sellaiseksi, että sen voidaan arvioida riittävän yhtiön toimintaan. Lahden kaupunki on saanut 31.12.2023

riippumattoman selvityksen oman pääoman ehtoisen sijoituksen markkinaehtoisuuden arvioinnista.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kaupunginhallituksen päätökset on kumottava. Tapahtuma Lahti Oy:n rahoittamista koskevan päätöksen täytäntöönpano on kiellettävä. Lahden kaupunki on velvoitettava korvaamaan valittajien oikeudenkäyntikulut laillisine viivästyskorkoineen.

Kaupunginhallituksen rahoituspäätös on Euroopan unionin valtiontukisäännösten vastainen. Tapahtuma Lahti Oy toimii samoilla markkinoilla kuin monet yksityiset toimijatkin. Rahoituspäätöksellä annetaan valikoivaa etua Tapahtuma Lahti Oy:lle ja vääristetään kilpailua. Kaupunginhallituksen päätös 2,8 miljoonan euron sijoituksesta Tapahtuma Lahti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on tosiasiallisesti toiminta-avustus, koska Tapahtuma Lahti Oy:llä ei ole edellytyksiä jatkaa KOKO Lahti Oy:n toimintaa liiketaloudellisin perustein. Päätöksellä tosiasiallisesti kierretään Hämeenlinnan hallinto-oikeuden 10.11.2023 antamaa päätöstä numero 2283, jolla kumottiin kaupunginhallituksen päätös 400 000 euron sijoituksen tekemisestä KOKO Lahti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Kaupunginhallitus on käyttänyt julkista valtaa tarkoitussidonnaisuusperiaatteen vastaisesti. Tapahtuma Lahti Oy on kaupungin rahastosijoituksella saanut sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa tai tavanomaisilla markkinaehdoilla yksityisiltä rahoituslaitoksilta. Tuen myöntäminen perustettavalle yhtiölle ja jo toimivalle yhtiölle ovat samassa asemassa. Kaupunginhallituksen päätöksen esittelytekstissä tai valmisteluasiakirjoissa tulisi kuvata menettely, jolla on selvitetty mahdollisen tuen määrä ja laatu tai jolla todetaan, että päätös ei sisällä valtiontukea.

Lausunnot ja selitykset

Kaupunginhallitus on lausunnossaan vaatinut, että valitus oikeudenkäyntikulua koskevine vaatimuksineen hylätään.

Lausunnossa on esitetty lisäksi muun ohella, että kaupunki on perustellut päätöksen markkinaehtoisuutta yhtiön tuottotavoitteella. Yhtiö toimii markkinaehtoisesti, eikä sen toimintaan sisälly kunnan lakisääteisiä tehtäviä.

■■■■ ja ■■■■ ovat antaneet selityksen ja ilmoittaneet oikeudenkäyntikulujensa määräksi 900 euroa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus kumoaa kaupunginhallituksen päätökset siltä osin kuin niissä on kysymys 2,8 miljoonan euron sijoituksen tekemisestä Tapahtuma Lahti Oy:n yhtiön sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Hallinto-oikeus velvoittaa Lahden kaupungin korvaamaan [REDACTED] ja [REDACTED] oikeudenkäyntikulut 300 eurolla korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut tämän päätöksen antopäivästä. Vaatimus hylätään enemmälti.

Asian tultua ratkaistuksi lausuminen täytäntöönpanon kieltämistä koskevasta vaatimuksesta raukeaa.

Perustelut

Pääasia

Sovellettavat oikeusohjeet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (jäljempänä myös *SEUT*) 107 artiklan 1 kohdan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Saman sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaan komissiolle on annettava tieto tuen myöntämistä tai muuttamista koskevasta suunnitelmasta niin ajoissa, että se voi esittää huomautuksensa. Jos komissio katsoo, että tällainen suunnitelma ei 107 artiklan mukaan sovellu sisämarkkinoille, se aloittaa artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn viipymättä. Jäsenvaltio, jota asia koskee, ei saa toteuttaa ehdottamiaan toimenpiteitä, ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Euroopan unionin valtioneuvoston määräyksiä ja -säännöksiä sovelletaan vain toimenpiteisiin, jotka täyttävät kaikki SEUT:n 107 artiklan 1 kohdassa mainitut edellytykset.

Tuen olemassaoloa arvioitaessa on muun ohella määritettävä, onko edunsaajajäritys saanut sellaista taloudellista etua, jota se ei olisi saanut tavanomaisissa kilpailuolosuhteissa tai tavanomaisilla markkinaehdoilla. Tältä osin sovelletaan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännöstä johdettua niin kutsuttua yksityinen sijoittaja -arviointiperustetta (tuomio asiassa C-124/10 P, komissio v. *Électricité de France*, EU:C:2012:318, 78 kohta). Tällöin julkisyhteisön sijoituksen markkinaehtoisuus määritetään arvioimalla, olisiko vastaavan kokoinen, tavanomaisissa markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja tehnyt kyseisen sijoituksen samoissa olosuhteissa (tuomio asiassa C-305/89, komissio v. *Italia*, EU:C:1991:142, kohta 19). Tässä arvioinnissa ei oteta huomioon yhteiskunnallisia ja aluepoliittisia näkökohtia eikä muutenkaan julkisyhteisöön julkisen vallan käyttäjänä liittyviä etuja ja velvollisuuksia (tuomio asiassa 234/84, *Belgia v. komissio*, EU:C:1986:302, kohta 14 ja edellä mainittu tuomio asiassa C-124/10 P, kohta 79). Julkisyhteisön on epäselvässä tapauksessa kyettävä osoittamaan, että päätös kyseisen

sijoituksen toteuttamisesta tehtiin sellaisten taloudellisten arviointien perusteella, jotka samankaltaisissa olosuhteissa rationaalisesti toimiva markkinataloustoimija olisi tehnyt määrittääkseen sijoituksen tulevan tuottavuuden (edellä mainittu tuomio asiassa C-124/10 P, kohdat 82–84).

Kaupunginhallitus on 18.12.2023 (§ 444) päättänyt sijoituksesta perustettavan Tapahtuma Lahti Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Mainitun päätöksen liitteenä on ollut kilpailuneutraliteetin, valtiontukien ja kuntalain 129 §:n arvioinneiksi otsikoitu asiakirja, josta ei ilmene, kuka sen on laatinut ja milloin. Asiakirjassa esitetyn valtiontukiarvioinnin mukaan tehdyt ennustelaskelmat osoittavat, että perustettava uusi yhtiö tuottaa enemmän kuin Lahden kaupungin konserniyhtiöt keskimäärin pitkällä aikavälillä. Sijoitetulle omalle pääomalle odotetaan 3,5–5 prosentin tuottoa. Arvioinnin mukaan näillä tavoitteilla ja ennusteilla uuteen yhtiöön sijoittaminen on kannattavampaa kuin esimerkiksi jo olemassa oleviin yrityksiin. Ensimmäisten vuosien oman pääoman tuotoksi odotetaan vähintään 2,6 prosenttia, joka on enemmän kuin kahden viimeisen vuoden keskimääräinen tuotto konserniyhtiöistä. Edelleen saman asiakirjan mukaan sijoitusta voidaan pitää markkinaehtoisena.

Asiassa esitetyistä asiakirjoista, jotka ovat olleet kaupunginhallituksen käytettävissä päätöstä 18.12.2023 (§ 444) tehtäessä, ei tarkemmin ilmene perustettavan uuden yhtiön toimintaa koskevia ennustelaskelmia eikä muutoinkaan selvitystä siitä, kuinka sijoituksen tuotto-odotus on laskettu. Laskelmien luotettavuutta ei siten ole saadun selvityksen perusteella mahdollista arvioida. Ennen vastaavan suuruisen sijoituksen tekemistä yksityisen sijoittajan voidaan odottaa tutkivan perusteellisesti yrityksen liiketoimintasuunnitelman ja oletukset, joihin tällaiset laskelmat perustuvat. Jotta sijoituksen markkinaehtoisuutta voidaan arvioida, on sijoituksen tuottoa verrattava tavanomaiseen odotettuun markkinatuottoon. Tavanomainen odotettu tuotto voidaan määritellä keskimääräisenä odotettuna tuottona, jonka markkinat edellyttävät sijoituksesta yleisesti hyväksytyjen kriteerien, erityisesti investointiriskin, perusteella, ottaen huomioon yrityksen taloudellisen aseman ja alan, alueen tai maan erityispiirteet. Asiakirjoista ei ilmene, että kaupunginhallitus olisi ennen päätöksentekoaan verrannut sijoituksensa tuotto-odotusta edellä kuvatulla tavalla määriteltyyn tavanomaiseen odotettuun tuottoon. Lahden kaupunki on toimittanut KPMG:n 14.12.2023 päivätyn KOKO Lahti Oy:n liiketoiminnan laskennallisen arvon määrittystä koskevan asiakirjaluonnoksen, joka on viranomaisen kertomuksen mukaan ollut kaupunginhallituksen käytettävissä sen päättäessä nyt kysymyksessä olevan sijoituksen tekemisestä. Mainittuun luonnokseen sisältyy muun ohella selvitys pääoman keskimääräisestä painotetusta kustannuksesta ja niin sanotun Capital Asset Pricing -mallin mukaan lasketusta kyseiselle toimialalle tyypillisestä oman pääoman tuottovaatimuksesta. Tämä tuottovaatimus on kuitenkin merkittävästi suurempi kuin päätöksentekohetkellä arvioitu sijoituksen tuotto-odotus. Valituksenalaisen päätöksen perusteluissa viitattu KPMG:n 31.12.2023 päivätty asiakirjaluonnos on toimitettu kaupunginhallitukselle vasta sen päätöksen 18.12.2023 (§ 444) tekemisen jälkeen. Mainittu asiakirja ei ole voinut olla kaupunginhallituksen käytettävissä sen päättäessä sijoituksesta Tapahtuma Lahti Oy:n sijoitetun oman pääoman rahastoon.

Edellä todetun perusteella ei voida pitää todennäköisenä, että tavanomaisissa markkinatalouden olosuhteissa toimiva yksityinen sijoittaja olisi tehnyt kaupunginhallituksen käytettävissä olleen selvityksen perusteella kysymyksessä olevan sijoituksen samoissa olosuhteissa. Tämän johdosta myöskään unionin valtiontukimääräysten ja -säännösten soveltuvuutta ei voida sulkea pois toimenpiteen markkinaehtoisuuden perusteella.

Valtiontueksi katsottavan tuen on myös oltava valikoivaa ja vaikutettava siten tiettyjen yritysten ja niiden kilpailijoiden väliseen tasapainoon. Lisäksi tuella on oltava ainakin potentiaalinen vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kilpailuun ja kauppaan. Tältä osin asiassa on arvioitava, harjoittaako tuensaaja taloudellista toimintaa ja toimiiko tuensaaja markkinoilla, joilla käydään jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Tapahtuma Lahti Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön toimialana on järjestää kongressi-, konsertti-, koulutus-, yritys-, näyttely- ja messutapahtumia sekä muitakin tilaisuuksia, jotka sopivat tarkoitukseen markkinoida Lahtea kaupunkina. Lisäksi yhtiön toimintaan kuuluu ohjelma- ja ravintolatoiminnan harjoittaminen. Kaupparekisteriotteessa tarkoitettujen tapahtumien järjestäminen on toimintaa, jota harjoittavat yritykset kilpailevat toisinaan myös muihin jäsenvaltioihin sijoittuneiden yritysten kanssa. Tapahtuma Lahti Oy toimii siten markkinoilla, joilla käydään jäsenvaltioiden välistä kauppaa. Se, että yhtiöllä ei ennen perustamistaan ole ollut liiketoimintaa, ei poissulje valtiontukimääräysten ja -säännösten soveltumista kaupunginhallituksen rahoituspäätökseen, kun yhtiö on perustettu taloudellisen toiminnan harjoittamiseksi ja myös sijoitus on tehty tätä tarkoitusta varten.

Edellä todetun perusteella on mahdollista, että kaupunginhallituksen päätöksessä tarkoitettu pääomasijoitus sisältää Euroopan unionin toiminnasta tehdyssä sopimuksessa tarkoitettua valtiontukea. Kaupunginhallituksen päätöksestä ei ilmene, että päätöksen tekemistä varten olisi selvitetty asianmukaisesti ja riittävällä tavalla mahdollisen valtiontuen olemassaoloa ja tukimääräysten ja -säännösten soveltamisen edellytyksiä, vaikka edellä selostetuilla perusteilla viranomaisen on ollut niin velvollinen tekemään. Mikäli kysymyksessä oleva rahoitusjärjestely sisältää valtiontukea, on tuesta ennen sen täytäntöönpanoa ilmoitettava komissiolle. Päätöstä tehtäessä ei myöskään ole noudatettu menettelyä, jota noudatettaessa ilmoitusvelvollisuutta ei ole. Kaupunginhallituksen päätökset on tämän vuoksi valituksessa tarkoitetuilta osin kumottava. Päätösten tultua mainituilta osin kumotuiksi valtiontukea koskevalla perusteella muusta valituksessa esitetystä ei ole tarpeen enemmälti lausua.

Oikeudenkäyntikulut

Asian lopputulos huomioon ottaen olisi kohtuutonta, jos [REDACTED] ja [REDACTED] joutuisivat pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Hallinto-oikeus on asian laatuun ja laajuuteen nähden arvioinut kohtuulliseksi korvaukseksi oikeudenkäyntikuluista päätöslauselmasta ilmenevän määrän.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Kuntalaki 135 §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 § 1 ja 2 momentti

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijäjäsen Vilma Lehmonen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Marianne Kivistö, Mika Paavilainen ja Vilma Lehmonen.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös maksutta

██████████
sähköpostitse

Hallintolain 56 §:n 2 momentin mukaan valituskirjelmässä ilmoitetun yhdyshenkilön ██████████ on ilmoitettava tiedoksisaannista kirjelmän toiselle allekirjoittaneelle ██████████. Jos ██████████ tämän laiminlyö, hän on mainitun lain 68 §:n mukaan velvollinen korvaamaan laiminlyönnistä aiheutuneen vahingon.

Jäljennös maksutta

Lahden kaupunginhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä
sähköpostitse

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA

Puhelinnumero: 029 56 42210

Faksi: 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://tuomioistuimet.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun kunnan tai kuntayhtymän viranomaisen on julkaissut ilmoituksen päätöksestä yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jos hän ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa eikä hän ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00 – 16.15

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä perittävä oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian ja valituslupa-asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään 610 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu.

Oikeudenkäyntimaksua ei korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritä tuomioistuinmaksulain 5 §:ssä tarkoitetuista maksuttomista suoritteista tai mikäli maksun perimättä jättämiseen on lain 4 §:ssä tarkoitettu peruste.

Oikeudenkäyntimaksua ei myöskään peritä jos korkein hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Maksu peritään kuitenkin riippumatta lopputuloksesta veroasiassa annettua ennakkoratkaisua koskevassa muutoksenhakuasiassa.

Oikeudenkäyntimaksua ei peritä oikeusapulain nojalla käsittelymaksuista vapautetuilta eikä muualla laissa viranomaisen toimenpiteistä suoritettavista maksuista vapautetuilta. Jos maksun periminen olisi ilmeisen kohtuutonta, viranomainen tai maksun määräävä virkamies voi yksittäistapauksessa määrätä, ettei maksua peritä.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015)